

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра _____ Економіки підприємства _____

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Янковий О.Г.

_____ “31” травня 2016 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

за напрямом підготовки економіка підприємства

за темою:

«Підвищення ефективності діяльності підприємств геліоенергетичного ринку» (на прикладі ТОВ «Санеко Плюс»)»

Виконавець

Студентка 44 групи, ФЕУП

Новікова Юлія Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Дегтярьова Ольга Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2016

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП	3-4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.	
1.1. Поняття економічної категорії ефективності.....	5-13
1.2. Методичні підходи до оцінки економічної ефективності діяльності підприємства	13-24
1.3. Фактори підвищення ефективності діяльності підприємства	25-31
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «САНЕКО ПЛЮС».	
2.1. Загальна характеристика підприємства та галузі його діяльності.....	32-37
2.2. Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності підприємства.....	37-47
2.3. Аналіз економічної ефективності підприємства ТОВ «Санеко Плюс».....	47-53
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «САНЕКО ПЛЮС».	
3.1. Шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства- учасника ринку джерел геолоенергетики.....	54-59
3.2. Рекомендації щодо збільшення обсягу реалізованої продукції ТОВ «Санеко Плюс».....	59-64
ВИСНОВКИ	65-67
Список використаних джерел	68-72

ВСТУП

Мета даної дипломної роботи полягає у розгляді сучасного стану ефективності господарювання на підприємстві ТОВ «Санеко Плюс», а також у визначенні шляхів її підвищення.

Завдання даної дипломної роботи:

- 1) розглянути теоретичні аспекти до визначення економічної ефективності та методичні підходи оцінки економічної ефективності діяльності підприємства;
- 2) дослідити основні чинники та напрями підвищення економічної ефективності підприємства;
- 3) дати загальну характеристику діяльності досліджуваного підприємства;
- 4) оцінити основні техніко-економічні показники фінансового стану підприємства за 2011-2014 роки;
- 5) проаналізувати основні показники економічної ефективності діяльності підприємства;
- 6) розробити шляхи підвищення економічної ефективності господарювання підприємства.

Об'єктом дослідження виступає діяльність підприємства-учасника геліоенергетичного ринку ТОВ «Санеко Плюс».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти ефективності діяльності підприємства.

У даній дипломній роботі використані такі методи економічних досліджень: збір фінансової звітності та наукової інформації; аналіз та синтез; застосування математично-статистичних методів і моделей економіки підприємства; обробка інформації за допомогою програми EXCEL; графічний метод.

Основними джерелами інформації для написання дипломної роботи були: нормативно-правова база з даної тематики; праці вітчизняних і зарубіжних вчених економістів (монографії; підручники; статті з періодичних видань), в

яких висвітлено питання ефективності; фінансова звітність ТОВ «Санеко Плюс» 2011-2014 рр. , основні положення підприємства та електронні ресурси.

Результати дослідження наведені в таблицях. Трудомісткі розрахунки проведено з використанням ЕОМ (стандартні та адаптовані програми в середовищі Windows).

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці рекомендацій щодо підвищення економічної ефективності підприємства ТОВ «Санеко Плюс» та в можливості використання отриманих результатів у практичній діяльності.

Публікація матеріалів наукової роботи: Матеріали наукової роботи було представлено на четвертій науково-практичній конференції «Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики» та опубліковані в збірнику наукових праць «Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали четвертої міжнародної науково-практичної конференції та в Науковому студентському віснику №23.

Бакалаврська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел (51 найменування). Загальний обсяг бакалаврської роботи становить 71 сторінку комп'ютерного тексту, який містить 7 малюнків та 11 таблиць.

ВИСНОВКИ

Економічна ефективність пронизує всі сфери практичної діяльності людини, всі стадії суспільного виробництва, є основою побудови кількісних критеріїв цінності прийняття рішень, використовується для формування матеріально-структурної, функціональної та системної характеристики господарської діяльності.

Основними завданнями аналізу ефективності є: 1) оцінка господарської ситуації; 2) виявлення чинників і причин досягнутого стану; 3) підготовка та обґрунтування прийнятих управлінських рішень; 4) виявлення і мобілізація резервів підвищення ефективності господарської діяльності.

В якості узагальнюючих показників ефективності господарської діяльності організації необхідно використовувати відношення обсягу реалізованої продукції або ефекту у вигляді прибутку до сукупної величини ресурсів, що включають середньорічну вартість основних і оборотних коштів або до загальної суми витрат на виробництво або продаж.

В дипломній роботі проаналізовано економічну ефективність діяльності ТОВ «Санеко Плюс» за період роботи з 2011 по 2014 роки.

Основна специфіка діяльності підприємства: постачання вакуумних сонячних колекторів, фотоелектричних систем, вітрогенераторів, теплових насосів, а також комплектуючих; проектування, розробка, монтаж та налагодка комбінованих і комплексних систем з використанням сонячної енергетики, теплових насосів, вітроенергетики; повне технічне консультування по експлуатації обладнання; розроблення комплексних рішень енергозбереження та нетрадиційних установок енергопостачання; забезпечення енергонезалежності та швидкої окупності коштів; дослідження і розробки в галузі природничих та технічних наук.

Метою виробничої діяльності є забезпечення потреб населення якісними, доступними за ціною, різноманітними за видами здійснення робіт послугами та продукцією для отримання максимального прибутку.

Для оцінки ефективності діяльності підприємства в роботі були розраховані показники рентабельності діяльності ТОВ «Санеко Плюс» за 2011-2014 роки та проведено аналіз отриманих показників. Для розрахунку показників рентабельності використовувалися дані бухгалтерських балансів і звітів про фінансовий результат.

Проведений аналіз показав, що:

1. Рентабельність активів зросла в 2014 році в порівнянні з 2013 роком з 0,28% до 1,71% або на 1,43%.

2. Рентабельність власного капіталу за аналогічний період збільшилася на 4,71% і у 2014 році склала 5,34%.

3. Рентабельність виробництва зросла на 23,41%, з 33,52% у 2013 році до 56,93% у 2014 році. Ця позитивна тенденція викликана збільшенням валового прибутку підприємства у 2014 році порівняно з 2013 роком на 20,57%.

4. Рентабельність основної діяльності також покращилась. Вона зросла на 19,38% і у 2014 році склала 20,53%.

5. Рентабельність продукції в 2014 році збільшилася до 1,29%, що на 1,23% більше, ніж у 2013 році. Позитивна динаміка даного показника обумовлена зростанням прибутку від реалізації продукції на підприємстві ТОВ «Санеко Плюс».

6. Рентабельність продажів за аналогічний період зросла на 1,28% і у 2014 році склала 1,28%, тобто на підприємстві на кожну гривню чистого доходу отримано 1,28 копійки прибутку від реалізації продукції.

Як ми бачимо, серед показників рентабельності на підприємстві спостерігається тенденція до збільшення. Основною причиною росту рентабельності стало збільшення рівня прибутку за аналізований період. І хоча у 2014 році в порівнянні з 2013 роком відбувається зменшення обсягу реалізованої продукції на 201,6 тис. грн., підприємство отримує вищий прибуток у 2014 році, тому що повна собівартість реалізованої продукції зменшується більшими темпами, ніж чистий дохід від реалізації продукції.

Також, можна зробити висновок, що ситуація на підприємстві покращується, адже порівняно з 2013 роком, коли підприємство отримало прибуток у розмірі 5,60 тис. грн., у 2014 році чистий прибуток склав 32,99 тис. грн. Тобто підприємство ТОВ «Санеко Плюс» поступово покращує своє фінансове положення.

Для підвищення економічної ефективності на аналізованому підприємстві було запропоновано наступне: для збільшення обсягу реалізації випущеної продукції і розширення ринку збуту продукції більш широко використовувати рекламу.

Очікуваний ефект від пропозиції щодо підвищення економічної ефективності підприємства представлений в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Показники економічної ефективності

Найменування показника	До впровадження заходу	Після впровадження заходу	Абсолютні зміни
Чистий прибуток, тис. грн.	32,99	60,46	27,47
Рентабельність продукції, %	1,29	10,39	9,1
Рентабельність продажів, %	1,28	9,41	8,13
Рентабельність активів, %	1,71	3,13	1,42

Економічна ефективність реалізації заходу щодо підвищення економічної діяльності підприємства передбачається у вигляді отримання додаткового чистого прибутку у сумі 27,47 тис. грн. Наслідком зростання прибутку стане збільшення рентабельності продукції на 9,1% від попереднього значення, рентабельність продаж зросте на 8,13% відповідно, а рентабельність активів зросте з 1,71% до 3,13% або на 1,42%.

Загалом запропонований в роботі захід позитивно впливає на підвищення ефективності виробничої діяльності підприємства. Розширення ринку збуту за допомогою рекламної компанії дозволить надалі розвивати виробничу діяльність і покращувати фінансовий стан підприємства ТОВ «Санеко Плюс».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Галузева програма енергоефективності та енергозбереження на період до 2017 р. // № 152 від 25.02.2009 року.
2. Алексеева А.И. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: Учебное пособие / А.И. Алексеева, Ю.В. Васильев, А.В., Малеева, Л.И. Ушвицкий. – М.: Финансы и статистика, 2006. – 529 с.
3. Алексеева М.М. Планирование деятельности фирмы / М.М. Алексеева. – М.:Инфра-М, 2011.
4. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств [Текст]: підручник. – 2-ге вид., доп. і перероб. / В. Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2002. – С. 399.
5. Бальжинов А.В. Анализ и диагностика финансово-хозяйственной деятельности предприятия: Учебное пособие / А.В. Бальжинов, Е.В. Михеева. – Улан-Удэ, 2003. – 124 с.
6. Богдановская Л.А. Анализ хозяйственной деятельности / Л.А. Богдановская, Г.Г. Виноградов, О.Ф. Мигун. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 310 с.
7. Бойчук І.М. Економіка підприємства / І.М. Бойчук. – К.: Каравела: Львів: Новий світ, 2000. – 242 с.
8. Бочаров В.В. Фінансовий аналіз / В.В. Бочаров. – СПб.: Пітер, 2002. – 240с.
9. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: Навчальний посібник / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: Рута, 2003. – 680 с.
10. Воронкова А.Е. Диагностика стану підприємства: теорія і практика : монографія /А.Е. Воронкова. – Харків : Вид-во «ІНЖЕК», 2008. – 520 с.
11. Гелетуха Г.Г. Анализ основных положений «Энергетической стратегии Украины на период до 2030 года» / Г.Г. Гелетуха, Т.А. Железная // Промышленная теплотехника. – 2006. – № 5. – С. 82-92.
12. Горбонос Ф.В. Економіка підприємства: підручник / Ф.В. Горбонос, Г.В. Черевко, Н.Ф. Павленчик. – К.: Знання, 2010. – 463 с.

13. Городинська Д. М. Економічна стійкість підприємства / Д. М. Городинська // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 10 (42). – С. 141–146.
14. Данильчук І. В. Сутність фінансового стану підприємства та пошук управлінських рішень щодо забезпечення його ефективності / І. В. Данильчук // Економічний вісник університету : зб. наук. праць. – 2011. – № 17/2.
15. Дегтярьова О.О., Новікова Ю.В. Економічна ефективність учасників геліоенергетичного ринку як передумова доцільності використання сонячної енергії / О.О. Дегтярьова, Ю.В. Новікова // Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали четвертої міжнар. наук.-практ. конф., 18 вересня 2015 р. – Одеса: Атлант, 2015. – С. 298-230.
16. Дем'яненко С.І. Менеджмент аграрних підприємств: Навчальний посібник / С.І. Дем'яненко. – К.: КНЕУ, 2005. – 347 с.
17. Друкер П. Практика менеджмента / П. Друкер; пер. с англ. – М.: Вільямс, 2006. – 400 с.
18. Економічна енциклопедія: у 3 т. Т. 1. / [редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін.]. – К.: Вид. центр «Академія», 2000. – 864 с.
19. Жнякін Б.О. Економіка підприємства: навч. посіб. для вузів / Б.О. Жнякін, В.В. Краснова. – Донецьк: Альфа-прес, 2005. – 160 с.
20. Зеркалов Д.В. Енергозбереження в Україні: Монографія / Д.В. Зеркалов – К.: Основа, 2012. – 582 с.
21. Карпенко Г.В. Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства / Г. В. Карпенко // Економіка держави. – 2010. – № 1. – С. 61–62.
22. Ковальов В.В. Аналіз господарської діяльності підприємства: Підручник / В.В. Ковальов, О.М. Волкова. – М.: Проспект, 2004. – 320с.
23. Ковальов В.В. Фінансовий аналіз: Підручник для вузів / В.В. Ковальов. – М.: Фінанси і статистика, 2005 – 314 с.
24. Ковальчук І.В. Економіка підприємства: навч. посібник / І.В. Ковальчук. – К. : Знання, 2008. – 679 с.

25. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств / М.Я. Коробов. – К. : Знання, 2000.
26. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз і планування. – К.: Центр навчальної лутератури, 2003. – 224 с.
27. Кулішов В.В. Економіка підприємства: теорія і практика:навч. Посібник. - К.: Ніка-центр. 2002р.
28. Левченко, Ю. Г. Методичні підходи до визначення ефективності господарської діяльності підприємства [Електронний ресурс] / Ю. Г. Левченко, Н. А. Шекмар // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Економіка / редкол. В.П. Мікловда, М.І. Пітюлич, Н.М. Гапак та ін. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2011. – № 32. – С. 130–137. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/natural/Nvuu/Ekon/2011_32/statti/3_2.htm.
29. Лобай Р.Р. Теоретичні підходи до визначення ефективності економічної діяльності / Р. Р. Лобай // Ефективність державного управління. – № 36. – 2013. – С. 353-361.
30. Лукомський Д.В. До питання розвитку альтернативних джерел енергії. Сонячна енергетика / Д.В. Лукомський // Альтернативні джерела енергії. – 2009. – №1.
31. Матвійчук Л.Ю., Герасимчук Б.П. Економічна доцільність використання альтернативних джерел енергії / Л.Ю. Матвійчук, Б.П. Герасимчук // Економічний форум. – 2014. – № 4.
32. Мельник Л.Г. Економіка підприємства: навч. посіб. для вузів / Л.Г. Мельник, О.Л. Корінцева. – Суми: Університетська книга, 2004. – 416 с.
33. Мороз Е. Г. Економічні особливості застосування факторингу в Україні / Е. Г. Мороз, І. В. Грисюк // Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції : зб. наук. праць. – 2010. – № 3. – С. 47–57.
34. Мочерний С.В. Основи економічних знань / С.В. Мочерний. – К.: Академія, 2000. – 303 с.

35. Мочерний С.В. Основи підприємницької діяльності / С.В. Мочерний. – К.: Академія, 2005. – 280 с.
36. Небава М.І., Адлер О.О., Козловський В.О., Лесько О.Й., Мокіна Ю.В. Економіка та організація виробничої діяльності підприємства: навч. посібник / Небава М.І., Адлер О.О., Лесько О.Й. – Вінниця: ВНТУ, 2011. – 232с.
37. Ніколаєнко В.П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства / В.П. Ніколаєнко // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – №6. – С. 180-191.
38. Парето В. Трансформація демократії / В. Парето. – М.: Изд. дом «Територія майбутнього», 2011. – 208 с.
39. Подольська В.О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / В.О. Подольська, О.В. Яріш. – К.: ЦУЛ, 2007. – 488 с.
40. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: підручник / С.Ф. Покропивний. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2001. – 582с.
41. Ратнер В.М, Кириєнко А.С. Солнечная электростанция – объект энергосистемы. Гелиотехнический потенциал Юга Украины (Одесской, Николаевской, Херсонской областей) / В.М. Ратнер, А.С, Кириєнко // Электрические сети и системы. – 2013. – № 3.
42. Савицкая Г.В. Теория анализа хозяйственной деятельности: Учеб. пособие / Г.В. Савицкая. – М.: Новое знание, 2003. – 160 с.
43. Салига К.С. Ефективність господарської діяльності підприємства: монографія / К.С. Салига. – Запоріжжя: ЗЦНТІ, 2005. –180 с.
44. Соснаускене О.І. Фінансовий аналіз організації за даними бухгалтерської (фінансової) звітності: практичний посібник / О.І. Соснаускене, Н.В. Драгункіна. – М.: Видавництво «Іспит», 2008. – 224 с.
45. Старостенко Г.Г. Фінансовий аналіз: Навч. посібник / Г.Г. Старостенко, Н.В. Мірко. – К: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.
46. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства / Н.В. Тарасенко. – Львів: ЛБІ НБУ, 2000. – 485 с.

47. Устинов В.А. Экономика управления предприятием / В.А. Устинов. – М.: Наука, 2011.
48. Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навчальний посібник / Ю.С. Цал-Цалко. – К.: ЦУЛ, 2006. – 417 с.
49. Череп А.В. Эффективность как экономическая категория / А.В. Череп, Є. М.Стрілець // Эффективна економіка [Електронний ресурс]. – № 5. – 2013. – Режим доступу : [http:// www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1727](http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1727).
50. Шеремет А.Д. Комплексный анализ хозяйственной деятельности / А.Д. Шеремет. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 415 с.
51. Degtiareva O.A. Controlling for efficiency of the renewable energy systems. // Controlling in SMEs – Beyond Numbers. Prague, April 25th, 2014, University of Finance and Administration Prague /Proceedings of the International Conference. 1st edition. Prague, 2014. ISBN 978-80-7408-086-9. – p. 129-133.